

Veckobladet?

Detta är t.v. det sista VB-numret som vänsterpartiet i Lund ekonomiskt garanterar utgivningen av. På ett medlemsmöte den 25.9 (som alltså har hållits när de flesta av läsarna får tidningen) ska beslutas om tidningens öde. Mot varandra står i första hand förslagen om omedelbar nedläggning respektive utgivning året ut, men kompromisser och nya förslag kan naturligtvis komma fram. Blir resultatet omedelbar nedläggning kommer prenumeranterna givetvis att informeras på lämpligt sätt.

Kultur och tystnad

Gösta Lempert är en bekant radioröst som reporter på Radio Malmöhus. En gång i tiden tillhörde han VB-redaktionen. Gösta var/är(?) dessutom musiker. Som sådan sa han i en VB-artikel: "Förutsättningen för musik är tystnad."

Jag tänkte på de orden när jag på Kulturmatten satt i Stadshallens foajé och försökte lyssna till Norrskenskören medan rockmusiken från scenen på entrétaket dunkade i nacken. Det är svårt att helt instämna i kulturnämndsordförande Gösta-John Bredbergs (fp) beröm av Kulturmattens koordinatörer.

Gr

Överfullt hus

dvs alla fick inte plats, var det på Röda Kapellet & Røde Horns första föreställning på Kulturmatten, och det var hyggligt med publik även på repriserna.

Valberedningen

i v-Lund tar gärna emot nomineringar till kommunala nämnder och styrelser. Kontakta Kristina Norborg, 046-306355, e-post zitzko.norborg@telia.com

(Annonss)

Tack

alla ni som på olika sätt ställde upp och bidrog till framgången!

Krysskommittén för Karin

Rapport från riksdagen

Ett stort jättestor tack till alla som på olika sätt deltagit på ett konstruktivt sätt i valarbetet!!! Förutom i partiets traditionella valarbete deltog många medlemmar och sympatisörer också med liv och lust i "krysskampanjen". Uppgiften i Sydsvenskan om att medlemmar i andra partier skulle ha deltagit i krysskampanjen är naturligtvis felaktigt (men försöket att få in en dementi misslyckades). Hårt och målmedvetet arbete löner sig; jämfört med andra riksdagsvalkretsar var vänsterpartiets tillbakagång näst minst i Skåne län södra.

Med tanke på resultatet i kryssningen känner jag stor ödmjukhet inför uppgiften att förvalta det förtroende som visats mig!

Samstämmig bedömning

Hela helgen har riksdagsgruppen sammanträtt, snabbutvärderat valet och diskuterat vem som ska styra Sverige. Vad gäller utvärderingen rådde stor samstämmighet om att vår tillbakagång och socialdemokraternas framgång huvudsakligen beror på att de framstår som mer vänster än för fyra år sedan. Men varför kan de framstå som mer vänster?

Regeringssamarbetet har medfört att vänsterpartiet har kunnat påverka många regeringsförslag i positiv riktning, må vara inte alltid i den omfattning vi önskat. T.ex. har vi sett till att arbetslöshetsbekämpning blivit överordnat inflationsbekämpning. Ur miljöhänseende har vissa propositioner blivit väsentligt bättre jämfört med om socialdemokraterna hade fått bestämma själv. A-kassan har fått båda höjt golv och höjt tak (även om det rör sig om små summor). Halverad moms på kollektivtrafik och sänkt fastighetsskatt på flerfamiljshus är en annan framgång. Uppräkningen av förändringar som borde uppskattas av väljarkåren skulle kunna bli mycket lång. De har alla det gemensamt att socialdemokraterna i kraft av sina ministrar fått credit för dem även om det sällan är deras förtjänst att de blivit till. Socialdemokraterna har kunnat framstå som mer vänster genom att genomföra förslag som vänsterpartiet initierat. Men hur ska folk i allmänhet veta vem som säger vad bakom förhandlingrummens lyckta dörrar?

Alternativet för vänsterpartiet är att nu försöka ingå i en regering för att på ett tydligare sätt kunna

visa när vänsterpartiet påverkar regeringens politik. Andra partier strider för att maximera sitt inflytande och om möjligt ingå i en regering om det finns tillfälle till det. Vid de tillfällen valet har resulterat i en borgerlig majoritet delas självklart regeringsposterna upp i någorlunda proportion till valresultatet. Att något av de borgerliga partierna på eget initiativ skulle ställa sig utanför och ändå rösta för alla budgetar och propositioner är otänkbart. Även miljöpartiet ser regeringsmedverkan som ett självklart sätt att maximera sitt politiska inflytande.

Självklart i kommuner, inte i riksdag

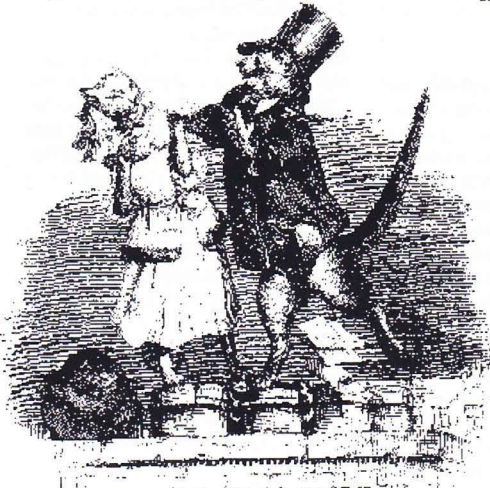
Detta är en inställning som ofta saknas hos vänsterpartiet. För valet då vänsterpartiet fördubblade sitt väljarstöd nöjde vi oss med rollen som samarbetsparti utan möjlighet att på ett tidigt stadium påverka regeringsförslag eller möjlighet att få kredit för politiska resultat av våra förslag på det sätt som regeringspartiet får. Anspråk på "regeringstaburetterna", som det ibland heter lite föraktfullt, ses inte som ett naturligt medel för att genomföra vänsterpartiets politik. Det förvånar mig att det som är fullständigt självklart i alla kommuner, och landsting/regioner, att försöka forma ett majoritetsstyre med s (och mp) om valresultatet medger det, av någon anledning inte alls är lika självklart i riksdagen.

Genomgång av remissvaren från de olika v-partiorganisationer som avgivits den gångna veckan ger en blandad bild. Flera vill inta oppositionsrollen under alla förutsättningar för att "inte kompromissa

bort vår politik". Jämfört med förra valet är det dock många som vill att vi kräver ministerposter. Det motiveras exempelvis med "Någon gång måste ju den förfärliga kulturen med s-hegemoni brytas. Om vi inte själva står för att vi platsar i en regering – så vem ska då göra det?" Personligen håller jag med – alternativet är att acceptera en evig lillebrorsroll som uppbackare av den rätta uttolkaren av arbetarrörelsens budskap. Det förvånar mig att så många kan komma med skarp vänsterkritik av socialdemokratin, men sedan vill överlåta åt dem att bestämma. Vi kan på pappret gå i stenhård opposition och sedan med den stormvind av folkopinion som skulle uppstå tvinga regeringen att ge med sig – men i praktiken skulle vi inte kunna fälla regeringen i en förtroendestämning i stort sett oavsett vilka förslag de lägger (eftersom de borgerliga förslagen normalt är värre).

Självklart kan vi inte acceptera regeringsmedverkan oberoende av vilken regeringsdeklaration man lyckas förhandla sig fram till. Det finns stora stötestenar som t.ex. utrikespolitiken. Men *inställningen* måste vara att försöka maximera vänsterpartiets inflytande och utnyttja förhandlingarna till att driva regeringspolitiken åt vänster. Alternativet att vara med i regeringen "till hälften" som under mandatperioden eller vara ett stödparti utan någon form av inflytande riskerar att leda både till att regeringen går åt höger och att vänsterpartiet osynliggörs.

Karin Svensson Smith

Prytz + Klette = sant? Det ska vi väl ändå inte tro men osvuret är bäst ty förhandlingar om den kommunala makten pågår som bäst, och vi på VB kan bara spekulera för v-förhandlingaren Mats Olsson tiger som sju dövstumsinstitut.

Om antenner och massornas välfärd

Ibland är den enes frihet den andres slaveri. Våldigt ofta kan konflikter förstås i motsatta frihetssträvanden. För oss som parti är det ofta självklart vems frihet vi ska företräda: slavarnas mot herrarnas, arbetarnas mot kapitalägarnas etc. Jag har suttit ganska många år i Lunds miljönämnd för vänsterpartiet. Ibland är det svårt att ta ställning när olika friheter står mot varandra.

I våras efterlyste Örjan Wikander vänsterns syn på elöverkänsliga i en artikel med rubriken "Att sörja för massornas välfärd". Han angav att ett femtital till ett hundratal personer i Lund lider av svår elallergi. Vi är nu 100 000 invånare. Det innebär att det är 0,05–0,1 procent av befolkningen som särskilt vill värna om. Jag vet inte hur "massorna" definieras. Det spelar kanske inte heller någon roll eftersom jag tycker man ska värna om utsatta minoriteter, även om de är små

Under antiken fanns det slavar – idag har vi el

Under antiken fanns det vad jag förstår slavar. Deras frihetssträvanden stod i motsats till de fria männens frihet att få slippa vardagliga bestyr så att de i lugn och ro kunde tänka ut Arkimedes princip, skissa Platons idévärld och annat som vi tycker är kul och bra idag

Om Karl Marx hade passat barn, lagat mat och diskat?

Och så har det väl fortsatt under historien. Om Karl Marx hade behövt ta hand om sina barn, lagat mat och diskat hade nog aldrig Kapitalet blivit skriven – i varje fall inte av honom och om inte annat hade boken inte blivit så tjock. Det kanske hade varit bra. Men Marx frihet att tänka och skriva stod nog i motsättning till en del kvinnors och mäns frihet att få tid till reflektion.

De rikas frihet mot de fattigas

Ständigt aktuellt för oss är motsättningen mellan välbeställda männi-

skors möjligheter att kunna köpa sig frihet, upplevelser och pryglar mot de mindre bemedlades frihet till ett drägligt liv, till hälsa och till god miljö.

Teknik kan vara bra

Mycket av det som vi idag uppskattar från historien (tanke-system, konst, litteratur, magnifika katedraller m.m.) hade nog varit svårt att uppnå om inte en del människors frihet att tänka och skapa, övertrumfades andras frihet till ett bra liv.

Tekniken hjälper oss en hel del idag: industrialismen, ångmaskinerna, elektriciteten och informationstekniken har gett många av oss en materiell bas så att vi både hinner skriva, läsa, tänka, ta hand om våra barn, diska, tvätta m.m. Många av oss kan göra saker idag som vi hade behövt slavar till (eller åtminstone lågavlönade tjänare) om vi inte haft teknik och maskiner. Jag tycker inte man automatiskt ska vara kritisk mot all ny teknik. Att vi kan använda av oss av elektrisk energi och elektriska signaler är en inte oväsentlig del i massornas välfärd.

Teknik kan vara dåligt

Nu slår ju en del av de materiella s.k. framstegen tillbaka mot oss. Vi kan t.ex. inte ostraffat köra omkring med förbränningsmotor-drivna bilar. Stenbecks medieimperium smutsar ner vår andliga miljö med hjälp av elektriska signaler. En hel del teknik har ju negativa effekter på miljö och hälsa (men vi kanske inte ska glömma bort att livslängden länge har ökat kontinuerligt i den industrialiserade världen och att kvinnor – som grupp – blir äldst).

Lunds miljönämnd och vardagsfriheterna

Efter denna lite omständliga inledning tänkte jag raskt återvända till det lokala och till Lund. Olika frihetskonflikter förekommer ganska ofta i form av ärenden i Lunds miljönämnd. Miljönämnden är satt

att värna om lundabornas hälsa och miljö. Det sker till stor del genom att se till att lagstiftningen inom området följs. Lagar kan ibland tolkas på lite olika sätt. Vi har ganska ofta att göra med motstridiga intressen där en grupps frihet står mot någon annans hälsa och miljö

Några exempel: 1) Friheten hos lundabor att få ha en grönskande stad kan stå i konflikt mot pollenallergikers krav på en björkfri stad. 2) Familjen X:s frihet att få grilla en varm sommarkväll kan stå i motsättning till grannfamiljen Y:s frihet att få slippa grillros. 3) Friheten att få ha katt står i motsättning till dem som vill ha en kattfri miljö (Det kanske kan vara ett berättigat krav från kattallergiker att få "kattfria zoner"). 4) En del upplever det som frihet att få köra bil ända fram till Bengtsons ostaffär. Andra upplever bilfri miljö som en frihet. 5) Det börjar bli självklart att alla miljöer ska vara rökfria idag och det inskränker på rökarnas frihet att få röka var de vill. 6) En hel del lundabor upplever det som en stor frihetsinskränkning att Väst kustbanan byggs ut. Andra ser det som ett stort framsteg för ett miljöanpassat transportsystem. Det finns många sådana exempel.

Ibland är avvägningarna självklara för oss, men väldigt ofta får man sträva efter något slags kompromiss mellan olika frihetssträvanden.

Och så till antennerna

När det gäller mobilantenner finns det en motsättning mellan IT-industrikapitalets krav att få bygga ut, regeringens hänsyn till arbetstillfällena och mobiltelefonanvändarnas krav på god tillgänglighet å ena sidan och ett antal människor som mår dåligt av antennerna eller som är oroliga för antennstrålningen, å andra sidan.

Vi vet att användning av telefonerna ger den största strålningsexponeringen. Ju längre man är från en basstation, desto mer strålar mobil-

telefonerna. Många barn och ungdomar använder mobiltelefoner. Placerar man antennerna glest ökar strålningsexponeringen för den mobiltelefonanvändande populationen.

Här står ett stort antal telefonanvändande människors skydd mot en liten minoritet som inte mår bra av att vistas nära master. Jag tycker inte det här är ett lätt problem att hantera. Och jag har inte verkat i miljönämnden för att vi ska ha strålningsfria zoner i Lund. Däremot tycker jag att vi allmänt ska agera så att det finns en samordning mellan telefonbolagen så att vi inte får fler antenner än vad som kan anses nödvändigt.

Men jag är aldrig beredd att reflexmässigt vara negativ mot ny teknik.

Det finns tre fysiska miljöfrågor som jag tycker är avgjort viktigare än antennerna om man ska värna om massornas välfärd. Det är:

1. Bilismens miljöeffekter
2. Kemikaliehanteringen
3. Det ständigt ökande bullernivåerna

Och det är dessa frågor jag kommer att prioritera i Miljönämnden tills någon lyckas övertyga mig om att det är telefonantennen och elektricitet som ett av vår tids största hot mot massornas välfärd.

Att det sedan finns starka skäl att allmänt ifrågasätta den besinningslösa antennutbyggnaden är en helt annan sak. Och också att vi ska försöka skapa miljöer som minskar problemen för elöverkänsliga. För detta borde vi utveckla en kommunal strategi.

Men när det gäller "massornas välfärd" så är nog frågor som arbetslöshet, jämställdhet, social utsatthet, socialt betingad ohälsa, ekonomisk ojämlikhet och utsatta arbeten inom vård och industri av en helt annan dignitet än några antenner i Lund.

Mats Bohgard

Avgå!

Vid distriktets valkonferens den 16 februari förlorade Anders Neergaard sin politiska trovärdighet.

Som valberedningens ordförande bär han ansvaret för att Karin Svensson Smith petades från förstaplatsen på riksdagslistan.

Han hade ingen alternativ politik eller riksdagskandidat. Därför genomdrev han att en helt okänd person, Philip Maughan, blev vänsterns riksdagskandidat i Skånes södra valkrets. Maughan har aldrig röstat på vänsterpartiet under sina sju årtionden i Sverige. Han är förstågsväljare.

De som tillsammans med Neergaard slumpmässigt utsåg Philip Maughan bedrog partiet.

De bedrog partikamraterna i Skåne. De bedrog partiavdelningen i Lund som vid årsmötet en vecka tidigare med stor majoritet ställt sig bakom Karin Svensson Smith.

Redan vid valkonferensen förlorade Anders Neergaard sin trovärdighet. Valet den 15 september bekräftade det.

Många drogs med i fallet

Distriktsstyrelsens majoritet godkände nomineringen av Philip Maughan vid två tillfällen omkring den 8 mars!

Trots partiledningens försök att tala den tillräta. Trots att Skåne-distriktet därmed hade män i toppen på nio av de tio viktigaste listorna. Trots att samtliga personer på riksdagslistan hade större kompetens än Philip Maughan.

Distriktsstyrelsens ordförande försäkrade i Sydsvenskan att han var en god feminist. Efter valet fastslog han att feminism och homosexuell rättigheter är "flum". "Vi har hållit på för mycket med det här med feminismen", säger han (Sydsvenskan 19 september).

Så förlorade distriktsstyrelsen sin trovärdighet – bland partimedlemmarna, bland kvinnorna, bland de homosexuella och bland väljarna. Valet den 15 september bekräftade det.

Styrelsen obstruerade valkampanjen

Styrelsen i vänsterpartiet i Lund skadade allvarligt valkampanjen genom att den 1 september uttala, att alla som offentligt tagit eller tar ställning för krysskampanjen för Karin inte är välkomna att delta i

Vänsterpartiets valkampanj 2002.

Styrelsen drog delvis tillbaka uttalandet några dagar senare. Men det hindrade den inte från att vid flera tillfällen hindra Karin att tala i valkampanjen. Den hindrade också andra kandidater som Saima Jönsson från att framträda (se VB 25).

Anders Nergaard och hans hantlangare rev ner affischer och försökte handgripligt hindra Karin Svensson Smith från att informera om partiets politik i stadshallen.

I VB nr 24 presenterar Robert Nilsson den politik som Ung vänster och Neergaardfalangen gick till val på. Artikelns kärna är ett angrepp mot parlamentarismen. Den beskrivs som en "tröja" som man kastar av sig när man inte längre behöver den.

Om tjocka tröjor

Vänsterpartiet i Lund uppnådde ett bra valresultat i riksdagsvalet. Relativt 1998 års valresultat var det ett av de bästa i landet.¹ Personligen fruktade jag att den negativa massmediala uppmärksamheten i samband med styrelsens stadgevidriga bannlysning av medlemmar från valrörelsen skulle medföra att vi förlorade mandatet. Men när alla röster är räknade blev nettot positivt. Till stor del är detta utan tvekan en effekt av krysskampanjen för Karin. Att krysskampanjen appellerade till vänsterpartiets viljare säger något väsentligt om vilken typ av vänsterparti de uppskattar.

Vilken politik?

Efter en turbulent valrörelse finns det anledning att fundera över vad som var den politiska bakgrunden till konflikten. Bakom krysskampanjen stod ett mycket stort antal medlemmar och sympatisörer till vänsterpartiet. Denna stora grupp har naturligtvis olika politisk uppfattning i en lång rad frågor. Fattas bara annat! Men vi har förenats i vår omsorg om vänsterpartiet.

Ett "modernt, öppet och resultat-inriktat vänsterparti" (som det stod i en annons) är precis det parti som utvecklats under C.H. Hermansson, Lars Werner och framförallt Gudrun Schyman. Det är ett parti som söker dialog och vars politik syftar till att förändra verkligheten här och nu. Framförallt under den senaste valperioden har vänsterpartiet fått ett faktiskt inflytande över regeringspolitiken. Det krävs ingen djupare analys för att inse att petningen av Karin var en reaktion mot hur partiet har utvecklats under Gudrun Schyman.

Kritikens två komponenter

Jag tror att kritiken mot vänsterpartiets utveckling har två olika komponenter. Den ena uttrycktes tydligt av Robert Nilsson. Han skriver att "Vänstern har en pragmatisk inställning till parlamentet. Ungefär som att en tjock tröja inte är ett självändamål, men att den är smart

att ha när det är kallt ... I valet arbetar vi alltså inte i första hand för att Vänsterpartiet ska få fler mandat". Implicit i detta resonemang finns en uppfattning att idag är parlamentariskt arbete inte viktigt, utan först när partiet nått en sådan styrka att den "revolutionära strategin" kan genomföras. Ur denna uppfattning föds kritik mot varje form av parlamentarisk uppgörelse som inte leder till att partiets politik genomförs helt och fullt.

Jag tror att denna typ av förakt för parlamentariskt styre är ett allvarligt hot mot vänsterpartiets utveckling. Demokratisk trovärdighet kräver att man har den tjocka tröjan på sig även när det är varmt och den kliar!

I en privat diskussion framhöll en styrelsemedlem att tidens politiska frågor kräver radikala förändringar. Tveklöst håller jag med! Personligen har jag under lång tid engagerat mig i miljöfrågor, där t.ex. hotet om globala klimatförändringar kräver drastiska sänkningar av koldioxidutsläppen. Men det faktum att stora förändringar krävs kan inte medföra att vi avstår från att påverka regeringens miljösmål. Ett parti som ställer sig utanför politiska uppgörelser kan nå kort-siktiga opinionsframgångar, men blir på sikt politiskt ointressant. Vem vill rösta på ett parti som inte påverkar utvecklingen? Framgångarna kan ibland tyckas futtiga, men vänsterpartiets möjlighet att påverka politiken står i proportion till dess styrka. När framgångarna känns futtiga är det viktigt att visa att vi inte är nöjda och att ett större parlamentariskt inflytande skulle leda till en radikaliserad av politiken. Därför krävs det både parlamentariskt och utomparlamentariskt arbete för att politiken skall vridas åt vänster.

Den andra kritiken uttrycktes tydligt av distriktsordförande Kjell Kvist (Sydsvenskan). Denna oro handlar om partiets ökade betoning av andra rättvisefrågor än stödet till traditionella arbetargrupper.

De gör det inte därför att de vill det. De gör det för att det är meningslöst att försöka klamra sig fast vid makten när man saknar politiskt förtroende.

Anders Neergaard, styrelsemajoriteten i Lund och i distriktsstyrelsen måste dra konsekvenserna av att de förlorat det politiska förtroendet och avgå.

Gunnar Stensson

Arbetshistoriska seminariet

inleder höstprogrammet fredag 27.9 kl. 14 på Statarmuseet i Torup, där historikern Marion Leffler från Växjö berättar om *Från statarkvinna till lantarbetarhustru. Kvinnoidentiteter i tidningen Lantarbetaren 1908–1912 och 1950–1960.*

Eftertankar

Nej, det går inte att låta bli: det måste bli en valkommentar.

• Vad bra att Gudrun höll stilen och inte storrade sig blind på det egna partiet i sina kommentarer på valnatten! Det är inte hela världen med några procent mindre. Det viktigaste var att stoppa en borgerlig regering.

• Vänsterpartiet gick tillbaka mindre i Skåne än på andra håll. Jo, och jag är rätt övertygad om att det handlar om att vi inte gick fram lika mycket förra valet. Då handlade det om socialdemokrater som ville visa sitt missnöje genom att rösta på vänstern, och sådana fanns det mindre av i Skåne förra valet. Alltså var det färre som gick tillbaka till s nu när det är bättre tider.

• Förbluffande att det gick så bra för v i Lund. Inte för att det är oförtjänt: jag tycker Mats Olsson m.fl. har gjort ett bra jobb. Men det skedde efter en valkampanj från vänsterpartiet som var det mattaste jag har sett. Någon enstaka affischtafla med en ful affisch (vem är egentligen den där Vera?) var väl det enda. Nästan ingen musik – Röda Kapellet var lamslaget av politisk splittring. Den hemska tanken infinner sig att vi i orkestern inte är de röstmagneter vi har föreställt oss.

• Visst var det värt mycket att se moderaterna gå på pumpen! Själv har jag längat efter det i trettio år. Såvitt man kan förstå är det nu lika bra att upplösa partiet och låta ena halvan gå till kristdemokraterna och den andra till folkpartiet. Men visst blir det kärva tider för försäljare av plissékjolar, rutiga byxor och klubbjackor.

Frågor som jämlikhet mellan könen, sexuellt likaberättigande och solidaritet med kommande generationer har fått ökad betydelse i vänsterpartiet. Detta upplevs uppenbarligen som "flum" av Kvist. Men, vänsterpartiets rättvisepatos måste omfatta alla människor – annars är det en stympad vision av ett jämlikt samhälle vi står för.

Ansvar och debatt

Vänsterpartiet kommer nu att ingå i majoriteten både i Lunds kommun och i Region Skåne. Detta är mandat som måste förvaltas väl. Detta kräver ett fungerande vänsterparti. Svaret mot de som röstat fram den nya majoriteten kräver att vi tillsammans med socialdemokraterna och miljöpartiet förhandlar fram en politisk plattform som gör både Lund och Skåne rättvisare och grönare under mandatperioden. Vi kommer att dömas för vad vi har åstadkommit.

Det krävs också en öppen debatt om dessa frågor mellan partiets medlemmar. Därför har jag svårt att se ett sämre tillfälle att lägga ner Veckobladet än nu.

Henrik

¹ Riks tappade v 30 % av sitt väljarstöd, i Skåne exklusive Lund 30, i Lund 5 %.

Ett paraply

Och det går naturligtvis heller inte att undvika att tala om problemen i vänsterpartiet i Lund.

För det första: politiska partier är koalitioner, paraplyorganisationer för människor som har tillräckligt mycket gemensamt för att vilja förena sig. Se på socialdemokraterna – vilken spännvidd finns inte där. Man håller ihop, i det längsta.

Själv har jag inga problem med att vara medlem i samma parti som människor som vill kalla sig kommunister och jag kallar mig gärna plakatviftare. I kommunismens namn har begåtts de värsta ohyggligheter såväl som osjälviska insatser för mänskligheten. Däri liknar den kristendomen. Det handlar inte om ord och beteckningar, det handlar om gärningar. Det var just gärningarna på vänsterpartiets valkonferens i Skåne som var så motbjudande och som fick många av oss att reagera.

Kritik och självkritik

Vad kan då göras för att få vänsterpartiet i Lund att fungera igen? Tja, på 70-talet var vi många som lärde oss göra självkritik. Nu tror jag att många är ovana vid självkritik och då kan det kanske passa med några tips.

Jag vill då för egen del beklaga att jag inte har gjort min andel av politikens slitsamma vardag i form av styrelsearbete och distriktskonferenser utan lämnat det till alltför oerfarna. Jag trodde jag hade gjort mitt, men ingenting sådant kan göras en gång för alla. I den grupp som petade Karin Svensson Smith kan man ha överseende med ungdomarna: de var illa ledda och vi är många som har gjort dumheter i ungdomen. De aktiva ledarna och deras handgångna måste dock anses ha skäl att reflektera djupare. Det är först när de beklagar det slöseri med tid, pengar och goodwill de orsakat som jag är beredd att jobba tillsammans med dem. Och jag håller alltså inte med dem som i förra veckans VB prisar personvalskampanjen som stimulerande: för mig var den en plågsam nödvändighet.

Ge Maughan en ursäkt!

På en punkt tycker jag dock inte det räcker med att kuppamakarna gör självkritik. Det gäller deras utnyttjand av Philip Maughan. Jag vet inget om honom annat än att han på intet sätt genom fackligt eller politiskt arbete kvalificerat sig för att representera vänsterväljarna i vår landsända i landets högsta beslutande organ. Han är offret här, han har utnyttjats och ställts ut och skulle vara värd en personlig ursäkt. Man kan bara hoppas att han kommer någorlunda helskinnad ur det här och kanske en dag kan bli en kamrat som kan med fullt förtroende kan ge politiska uppdrag.

Lucifer

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Tel 046/14 33 09. Utges av V-o UV Lund. Prenumerationsavgiften, (se redaktionsrutan nedan) insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv. utgivare: Ola Hagrings** Tel 046/14 33 09. Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: veckobladet.lund@passagen.se Red. förbehåller sig rätt att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Erfarenheter från en lyckad krysskampanj: Ett riksdagsval är ingen tebjudning

Prolog

Det är tur att Anders Neergaard inte är särskilt kvicktänkt.

Vi recapitulerar: Anders hade på ombudsmötet som talesman för distriktets valberedning presenterat dess förslag till riksdagslista. Första namn Karin Svensson Smith.

– Andra nomineringar? frågade mötesordföranden.

John Andersson, ombud för Skurup, förslög att Karin skulle bytas ut mot Philip Maughan.

– Bytas ut? Strykas från listan?

– Ja.

– Men då blir det ju två män i toppen.

Hade Anders i det läget stött John Anderssons förslag skulle de andra sammansvarna också ha gjort det. Karin skulle inte längre ha blivit registrerad som v-kandidat och vara möjlig att kryssa. Men nu flyttades hon bara ett snäpp ner på listan.

En onödig kampanj?

Mats Olsson var starkt kritisk mot, ja ledsn över krysskampanjen, trots att han hade talat varmt för Karin när vänsterpartiets lokala årsmöte nominerade henne som etta. Han tycks ha menat att Karin var så känd och respekterad att hon skulle bli inkryssad utan en kampanj, som ovillkorligen skulle skärpa vänsterns redan besvärande motsättningar i Lund och Skåne.

Valutgången med dess överlägsna siffror visar att Mats förmodligen hade rätt. Det kuppartade nomineringsmötet och den flagrant usla kvinnorepresentationen i toppen på Skånevänsterns listor var så uppmärksammade att man kunde räkna med många Karinkryss.

Det fanns dock en annan omständighet att beakta. Kunde mandatet räddas? En SCB-mätning på senvåren visade alarmerande låga v-siffror i sydvästra Skåne. Det var också åtskilliga sympatisörer som förklarade att de inte ville rösta på partiet efter det som hänt. Så trots Karins avvaktande hållning var vi några som beslöt att starta en kampanj.

Mot oss hade vi vänsterpartiets officiella, till personval negativa hållning, liksom en majoritet i distriktets och lokalorganisationens styrelse samt i stort sett hela Ung vänster. Vi skulle inte få något gratis. Den officiella valkampanjen i Skåne hade större ekonomiska resurser än nånsin och skulle komma att lyfta fram förstanamnet Philip Maughan i det viktiga hushålls-utskicket.

Tillgångar

Vår främsta tillgång var naturligtvis Karin själv, hennes kunskaper, erfarenhet och anseende. Detta var särskilt tydligt vid jämförelse med hennes konkurrent: man kan undra om någon kandidat till ett viktigt politiskt uppdrag

haft svagare kvalifikationer sen kejsar Caligula utnämnde sin häst till romersk konsul.

Inte så få erfarna aktivister hade lämnat vänsterpartiet eller gått i inre exil efter vårvinterns händelser. Vi som fanns kvar hade emellertid en avsevärd kollektiv vana vid kampanjer och ett starkt engagemang för saken.

Det var betydelsefullt att Ann Schlyter, känd och ansedd bl.a. genom sitt tidigare arbete i partistytelsen, efter inledande tvekan ställde upp som talesman för kampanjen. Karinanhängare i den lokala valkommittén var också en resurs, även om de för det mesta befann se i minoritet där.

Att nå ut

Sen gällde det att nå den röstande allmänheten med alternativet.

a) Karin eftersträvalde att komma ut i partiets officiella valrörelse, drev dess stadfästa politik och undvek att tala i egen sak. Men det var givetvis till fördel för kampanjen att hon syntes maximalt.

b) Vi ville få etermedier och tidningar att uppmärksamma kampanjen, men visste också hur svårt sånt kan vara i lägen när alla partier ansätter redaktionerna för att få ut sitt budskap. Så vi lydde rådet från vår mediekonstult och underströk i pressreleasen det som det ändå inte fanns någon anledning att hymla med: att vänsterpartiet officiellt ogillar krysskampanjer och att vi därmed var olydiga mot partiet. Kanske just detta fångade intresset hos den viktigaste mediet, som fick televisionens Sydnytt att bevakat presskonferensen.

c) Vi behövde också annonsera och det är inte billigt. Annonserna i de sydsvenska tidningarna svalde det mesta av vår kampanjbudget. Å andra sidan överträffades insamlingsmålet, och vi fick råd med en bred namnrepresentation i ett läge där vissa fått föreställningen att kampanjen hade en snäv bas.

d) Vi ville nå så många hushåll som möjligt med ett flygblad som tillät utförligare argumentation än en annons. Efter mycket diskussion nöjde vi oss med formatet A5. Vi hade turen att få fram (via Mats Sjölin, ordförande i v-Trelleborg, en organisation som helhjärtat stödde kampanjen) ett färskt foto på Karin tillsammans med Gudrun Schyman som vi räknade med att det skulle skapa positiva associationer, även om Gudrun naturligtvis inte kunde gå ut och mot partiets hållning stöja en krysskampanj.

Om flygbladsutdelningen berättade Sven-Hugo Mattsson i nr 25. Det var en styrka att ha ett proffs, en bärbarare, som organisatör. Utdelningen var lyckad även om tiotusen flygblad blev över.

Reaktioner

Vi hade blivit helt överraskade av kuppen mot Karin på valkonferensen – först efteråt fick vi veta hur Shai Mulinari hade läckt om den på ett möte i Ung vänster. Skulle vi lyckas lika bra i vårt eget hemlighetsmakeri? Det var viktigt att vi kontrollerade tidtabellen och att inget kom ut i förväg. En intelligenter och energisk motkampanj från distriktsexpeditionen kunde stäcka våra planer, även om vi bedömde att förutsättningarna för en sådan som små.

Vi lyckades. Presskonferensen den 23 augusti tycks ha slagit ner som en bomb, även om det nog fanns aningar.

– Är distriktsledningen förständig så håller den god min och säger: Bra, fler kampanjer breddar intresset och underlaget för partiet, hävdade en av kampanjens veteraner. Reaktionen från distriktsordförande Kjell Kvist var dock, som VB berättat, en annan.

Partisekreterare Pernilla Zethraeus, vars öra distriktsexpeditionen ännu hade, instämde i kritiken. (Att inte alls kritisera torde ha varit tjänstefel men hon har anledning att ångra vissa formuleringar.) Vilmer Andersen i partistytelsen försökte få dennas verkställande utskott att uttrycka sitt fördömande men misslyckades.

Den lokala v-styrelse (majoritetens) uttalande att krysskampanjerna inte var välkomna i valrörelsearbetet var den minst begävrade reaktionen. Vi i krysskommittén ville i barmhärtighetens namn förtiga uttalandet men det fick stor spridning via VB – det numrets redaktör ska ha en kollegial eloge för att han lät nyhetsvärdet väga tyngre än den politiska klokheten. Sen möttes man ständigt av bekymrade, glada eller skadeglada kommentarer när man var ute och agiterade för partiet: "Får du verkligen vara med? Blir du utesluten nu?"

Sista dagarna hettade det till ordentligt mellan grupperingarna. Ett riksdagsval är ingen tebjudning.

Vad händer nu?

Hur ska det nu gå i vänsterpartiets lokalorganisation och distrikt? Man kan travestera Karl Vennberg och säga: det beror på hur Maughanlägret lyckas hantera sin besvikelse. Konvulsioner kan dock väntas med avtryck även i VB – om nu tidningen överlever.

Tills vidare kan några slutsatser dras. a) Krysskampanjen försämrade inte partiets valresultat utan stärkte det snarare. Förlusten i valkretsen var mindre än det nationella genomsnittet.

b) Mats Olsson hade alltså rätt: Karin hade sannolikt återtagit sin riksdagsplats även utan kampanj. Men denna ökade obestriddigheten hennes övertag, och det var viktigt att väljarnas tydliga uppskattning av resultatpolitiken kom fram, liksom deras hjälp åt vänsterpartiet att leva upp till sin feminism.

c) Gammal är äldst. Något att beakta inte minst för en del gamlingar som tyckt att de har gjort sitt och att det blivit dags för de unga att ta över. Det är det inte. Det handlar inte bara om ungdomarnas politiska omognad som man trots allt kan ha en viss förståelse för. Men de är heller inte vuxna den komplicerade uppgiften att organisera en framgångsrik kampanj. Valombudsmannen Robert Nilsson gav i Lund ett ansikte åt denna ungvänsterns organisatoriska tafflighet.

Gunnar Sandin

PS Roligt att Tasso Stafilides trots allt räddade sin riksdagsplats och att vänsterns skånska riksdagsrepresentation därmed blev oförändrad. Extra trevligt att han tog sitt utjämningsmandat från Jenny Lindahl Persson i Stockholm. Genom sin vanskötsel av ett viktigt kommunalt uppdrag och sin nedlåtande hållning till kroppsarbete ("kycklinggrillen") hade hon visat att hon inte var en lämplig representant för vårt parti.

Hurra!

En lyckans fe och mycket arbete stod bakom att Karin Svensson Smith behöll sin plats i riksdagen. Utmärkt! Fens spö räckte även till Nilla Boldings (VB 25) önskan om att Veckobladets dödgrävare måtte skaffa annan hobby.

För på sista sidan lovbar Rune Liljekvist äntligen att han gjorde sitt sista nummer av Veckobladet. Hurra!

Maken till destruktivt femtekolonneri som han bedrivit mot VB är väl ett passande avslut på hans långa karriär av härskarfasoner, så ohyggligt väl beskrivet av Gunnar Sandin tidigare i VB.

Hobby? Förkovra ditt korsettspel, musik kan vara förandligande och bringa mycken glädje till både utövare och omgivning.

Håkan Olsson

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin och Sten Henriksson. Nästa redaktör (om det blir något nummer) Gunnar Sandin.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett. Obs! (rtf-format) Telefon till redaktörerna: Gunnar Sandin 13 58 99 Charlotte Wikander (tjl) 13 96 26 Vid utebliven tidning ring: Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.